

Mil noms a la llista negra

Sota un cel fosc i feixuc, la planta gegantina de Seat, a la Zona Franca, es veia aixafada contra l'asfalt. Just a la portalada, mig centenar d'homes es protegien, amb el coll del gec alçat i les mans a la butxaca, d'un fred sobtat que havia vingut amb els darrers dies d'abril. Era un grup de treballadors afectats per l'expedient de regulació d'ocupació (ERO), desitjosos de saber noves de la marxa econòmica de l'empresa i d'esbrinar la seua situació laboral. Una reunió rutinària, habitual des de fa més d'un any.

Tots ells pertanyen a una Coordinadora d'Afectats per l'ERO, creada a principi de juny del 1994, que va animar la Central General de Treballadors, de la qual reben suport logístic. A penes representen una minoria entre el miler de companys que, com ells, viuen sota l'amenaça de l'acomiadament. Però se'n diferencien perquè discrepen de les negociacions dutes a terme pels sindicats majoritaris dins l'empresa, CC OO i UGT. Segons Teolindo Rodríguez, un dels representants de la Coordinadora, són gent que ronda, en general, la cinquantena, i amb molta experiència laboral a Seat. "Un cop oberta la crisi, els sindi-

Un miler de treballadors de Seat es veuen afectats per l'expedient de regulació d'ocupació. A la pràctica, això vol dir que es troben al carrer.

cats decidiren de fer saltar els més vells. Som el cap de turc de la situació".

Teòricament, un cop efectuades les jubilacions pertinents —un dels eixos de la política de sanejament laboral de Seat— molts dels membres de la Coordinadora d'Afectats haurien de tornar a l'empresa i recol·locar-s'hi; això sí, treballant "provisionalment" en la producció directa, no en serveis tècnics (especialització majoritària dels membres d'aquest grup). A parer de T. Rodríguez i dels seus companys, aquesta forma de recol·locació és una forma de xantatge. "Les places que hem deixat vacants pel fet d'entrar en l'expedient, les han cobertes els fills de molts dels capitosts dels sindicats majoritaris, dels seus familiars... han fet tot de martingales amb les nostres vacants. Només demanem que en sortir de l'ERO tornem al nostre lloc original de treball; no volem feines que ens resultarien denigrants. La nostra categoria laboral és el resultat de molts anys d'esforç i de feina. Som incòmodes per a tothom; fins i tot han mirat de dividir-nos recol·locant alguns dels companys més actius de la Coordinadora... No ho sé... Quan tornem ens hauran usurpat el lloc. Haurem de

recórrer segurament als advocats, una tasca que no ens pertoca”.

Formar part de l'expedient és, fet i fet, una circumstància lamentable, en la majoria dels casos. A la pèrdua de poder adquisitiu (unes trenta mil pessetes per mes i totes les pagues extraordinàries), s'hi afegeixen problemes derivats de la frustració i la incertesa. Totes les fonts consultades asseguren que amb el procés d'expedientació arriben els conflictes familiars i les depressions. A fi de pal·liar aquesta desagradable situació els sindicats han aconseguit que el departament mèdic de Seat garantitzàs revisions mèdiques als treballadors de l'ERO, per més que l'ús d'aquest servei ha estat escàs, segons Carlos Salto, dirigent de CC OO i responsable d'Acció Sindical Intercentres de Seat. Aquest mateix dirigent explica, en relació amb la situació dels treballadors afectats, que l'empresa s'ha permès el luxe d'afirmar que la gent inclosa en l'expedient era la menys estimada pel seu rendiment laboral. “S'ha creat així la sensació que qui figurava en la llista era un inútil. Això ha creat tensió entre els treballadors, molts dels quals veu la gent de l'ERO com un personal que ja hauria de ser definitivament al carrer, que fa nosa, perquè sense ells la situació de Seat ja fóra resolta quant a llocs de treball, o això es pensen. D'entrada rebutgen el company afectat per l'expedient...”

Quedar-se a casa. Cadascú, segons el seu entorn social i familiar, s'agafa les coses a la seva manera. Ramon Jané, un activista sindical vinculat a CC OO i membre de la Coordinadora d'Afectats per l'ERO, va entrar a formar part de la *llista negra* l'abril del 1994 i el primer dia de maig deixava d'anar a la planta per primer cop en vint-i-cinc anys. Per aquest administratiu de Seat, nascut a la Barceloneta fa cinquanta-cinc anys, i per a la família, quedar-se al carrer, ni que siga de forma provisional, no ha estat gens fàcil. L'esposa, Mari Creu Pallàs, assegura que la situació de Ramon ha afectat molt les relacions familiars, perquè ha estat un canvi molt fort, això de tenir-lo a casa desatès. “Mai no m'ho hauria pensat, que li tocava a ell. Em van passar moltes coses pel cap..., després ho he anat superant a mesura que veia que també ell controlava la situació. Econòmicament també va ser i és molt dur. Hem hagut d'estar-nos de moltes coses que abans podíem permetre'ns, i sort que encara treballo jo a l'hospital de la Vall d'Hebron, en el departament de neteja. Ens fan falta aquests diners perquè encara tenim a casa el Jordi, un fill de setze anys que estudia mecànica”. En Ramon, mentrestant, ha anat fent. Les hores mortes, les inverteix en la seua gran passió: l'heràldica. Per Jané, queden enrere els anys de lluitar per aconse-

guir un lloc en l'empresa, per avançar en millores laborals. Des dels carrers del barri obrer de Canyelles, a la part alta de Barcelona, es mira la gran ciutat, superba, oblidada allà sota, i rememora els temps que encara treballava: “Vaig entrar a Seat l'11 de setembre del 1970. Acostumat a treballar en petits despatxos, allò em va sobtar; vull dir, la immensitat de la factoria, el règim disciplinari..., tot ple-gat era com una caserna. L'any 71 vaig veure per primera vegada com aixafaven el moviment de reivindicacions laborals dels treballadors de Seat, fins i tot hi hagué un mort... Tot això em va fer pensar molt i al cap d'un temps també jo m'hi vaig implicar. Des d'aleshores he estat compromès en les reivindicacions dels meus companys”. Ramon Jané ara espera pacientment, com els seus mil

RICARD CUGAT

Ramon Jané, un activista sindical vinculat a CC OO i membre de la Coordinadora d'Afectats per l'ERO, va entrar a formar part de la 'llista negra' l'abril del 1994 i el primer dia de maig deixava d'anar a la planta per primer cop en vint-i-cinc anys. L'esposa, Mari Creu Pallàs, assegura que la situació de Ramon ha afectat molt les relacions familiars, perquè ha estat un canvi molt fort, això de tenir-lo a casa desatès.

companys, a saber el seu futur: si recol·locació o si jubilació anticipada. La incògnita s'aclarirà el gener del 1996, quan deixarà de vigir l'expedient de regulació d'ocupació.

El cas és que els anys gloriosos de Seat sembla que ja han passat. Són lluny els 32.000 treballadors que l'empresa automobilística va arribar a tenir l'any 1976. En 1993, abans d'esclatar la crisi, encara hi treballaven, a les plantes de Martorell i de la Zona Franca, 24.000 persones. Ara s'han reduït a 13.500. El futur de l'empresa és impossible de predir. En 1993 va declarar pèrdues de 151.000 milions de pessetes. L'any passat, segons les primeres estimacions, els números vermells eren de 40.000 mil milions, si bé sembla que enguany arribarà un cert equilibri. Una crisi amb un final llarg, incert, en què milers de persones es juguen el pa de cada dia. **Francesc Viadel**